ئیدارەی سەرۆك بۆش و
ئۆپۆزسیۆنێكی بەهێزی دیموكراتخوازەكان

==========================

نەوزادی موهەندیس
Nawzad_mohandis@yahoo.com

- ئاشكرایە ئەمریكا وولاتی دیموكراسی و دەسەلاتە جیاوازەكان و موئەسەساتیە, كەهەریەكە لە دەسەلاتی یاسادانان ((كۆنگرێس)) و دەسەلاتی جێبەجێكردن((كۆشكی سپی)) و دەسەلاتی دادوەری, ئازادی و سەربەخۆی خۆیان هەیە و لەبریاردان و هەڵسوكەوت و گوتاریاندا بەپێی یاسا دەسەلات و كارەكانیان دیاریكراوە و هەریەكەیان سنوری دەسەلاتەكانی خۆیان دەزانن و دەستوەرنادەنە كاروباری یەكتر .ئەم جیاوازی و سەربەخۆییەی ئیدارەی ئەمریكا زۆرجاران بۆتە خاڵی لاوازی و گەلێك جارانیش بۆتە خاڵی پۆزەتیڤ بەتایبەتی بۆ وولاتانی تر كە ئەگەر لایەك دەرگای بەرووددا دەخستبن لەدەرگایەكی ترەوە چونەتە ژورەوە.
- جاهەركاتێك ئیدارەی كۆشكی سپی كە سەرۆكێكی هەڵبژێراو رابەرایەتی دەكات كە خاوەن دەسەلات و شەرعیەتێكی گەورەیە چونكە ڕاستەوخۆ لەلایەن گەلەوە هەڵدەبژێردرێت لەلایەن زۆرینەی هەردوو ئەنجومەنی نوێنەران و پیرانەوە پشتگیری بكرێت و لە حیزبی خۆی بن ئەوا دەسەلات و بریارەكانی بەهێزتر دەبن و بەسانایی هەموو بریار و پرۆژەكانی دەراستێنرێت , بەلأم بەپێچەوانەشەوە سەرۆك ناتوانێت بەسەربەستی بریارو پرۆژەكانی بخاتە چوارچێوەی جێبەجێكردنەوە گەر بەرەو رووی ئۆپۆزسیۆنێكی بەهێز ببێتەوە لەهەردوو ئەنجومەنەكەدا كە لە حیزبی بەرامبەر بن.هەرچەندە سەرۆكی ئەمریكا خاوەنی مافی بەكارهێنانی ڤیتۆی هەیە بۆ بریارەكانی كۆنگرێس.
- ئاشكرایە لەوكاتەوەی كە ئەمریكا دۆزراوەتەوە لەساڵی 1492دا لەلایەن كریستۆڤەر كۆلۆمبۆسەوە بەچەندین قۆناغی تاریك و ڕووندا تێپەری كردوە تاگەیشتۆتە ئەم قۆناغ و ئاستەی ئێستا كە بۆتە تاكە زلهێزی دونیاو رابەرایەتی ئەم كەونە دەكات و خاوەن توانایەكی گەورەو لەبن نەهاتووی مرۆیی و سەربازی و تەكنەلۆژی و زانستیە و لەسایەی سیستەمێكی سیاسی و ئابوری دیموكراسی و فیدراڵی و ئازاددا بۆتە نمونەیەكی بالا بۆ پێكەوە ژیانی گەلانی بە نەتەوە و دیانەت و زمانی جیاواز لەم سەردەمەدا.
- لەئێستاشدا سەرۆك بۆش كە لە ساڵی 2000وە بۆتە سەرۆكی ئەمریكا و بۆ دوو خولی لەسەریەك هەڵبژێرایەوە لەحیزبی كۆماریەكانە و لەسایەی زۆرینەی كۆماریەكان لە هەردوو ئەنجومەنی پیران و نوێنەراندا 6 ساڵی یەكەمی دەسەلاتەكەی بەبیٚ كێشە و گرفت بەرێوە بردوە كە تیایدا كارەساتی گەورەی 11ی سێپتەمبەر بەسەر ئەمریكادا هات و لە ئەنجامدا جەنگی دژە تیرۆری

جیهـانی ڕاگەیـەنراو ئـەمریکا ڕابەرایـەتی دەکـات و هـەروەها هـەردوو جـەنگی ڕزگارکـەری ئەفغانستان و عێراقی تیادا ڕوویدا و کێشە گەرمەکانی ئەتۆمی کۆریاو ئێران و سوریاو لوبنان و دارفۆرو صـۆمال و گـەلێکی تـر .. ئـەم ئیدارەیـەی سـەرۆك بـۆش زۆر بـە هێـز و توانـاوە بـەرەو ڕووی ئـەو کـارە گـەورەو مەترسـیدارانە بۆتـەوە و بڕیـاری یەکلاکـەرەوی لـەبارەوە داون و تاڕادەیـەکیش سـەرکەوتوو بـوە تیایانـدا , بـەڵام لـە ئێـستادا و لـەدوای سـەرکەوتنی دیموکراتخوازەکـان لەهـەردوو ئەنجومەنەکـەدا و بونیـان بـە ئۆپۆزسـیۆنێك لەبەرامبـەر کۆشـکی سـپیدا سـەرۆك بـۆش ئـەو هێـز و دەسـەڵات و سەربەسـتیەی جـارانی نـەماوە لـە بڕیـاردان و تێپەڕاندنی پرۆژەکانیدا .

- ئاشـکرایە هـەردوو حیزبـی کۆمـاری و دیموکراتخوازەکـان خـاوەن هـەمان سـتراتیژو ڕونگـەن کـە هـەڵقولاوی پاراسـتنی ئـەمنی نەتـەوەیی ئـەمریکان لەهـەموو دونیـادا بـەڵام لـە شـێوازی چارەسەرکردن و بۆچونیان بۆ کێشەکاندا جیاوازیان هەیە, هەرچی دیموکراتخوازەکانە گرنگی زیـاتر دەدەنـە مەسـەلە ناوخۆییـەکان و خـاوەن تێڕوانینـی نـەرم و نیـان و دایـەلۆگن بـۆ چارەسـەرکردنی کێـشەکان . بـەڵام کۆماریـەکان بەپێـچەوانەوە گرنگـی زیـاتر دەدەنـە مەسـەلە نێودەوڵەتیـەکان و دەرەکیـەکانی ئـەمریکا و زۆرجـاران پـەنایان بردۆتـە بـەر بەکارهێنانی هێز بۆ چارەسەرکردنی کێشەکان .

هەربۆیە سـەرۆك بۆش لەئێستادا بەرەو ڕووی قەیرانێکی سیاسی و ئیداری بۆتـەوە بەهۆی بوونی ئەم ئۆپۆزسیۆنە بەهێزەی دیمکوراتخوازەکان و کاریگەریەکی گەورەیان دەبێت لەسـەر ئایندەی بڕیـار و دەسـەڵات و بۆچـونەکان و دانـانی لێپرسـراوەکانی ئیدارەکـەی سـەرك بۆشـدا . و لـەزۆر بۆچـون و بڕیـاردا لەگـەڵ سـەرۆکدا نین و بگرە بەرهەڵستیشی دەکەن , ئـەوەتا لەگـەڵ ئـەوەی ئیدارەی سـەرۆك بـۆش و کۆماریـەکان بەدرێـژایی دەسـەڵاتیان ئـیران و سـوریاو کۆریـا بـە دوژمـن و نـەیاری ئـەمریکا دادەنێن و هەرسێکیانیان خستۆتە ژێر فشار و گوشارەوە و ئامادەنین دانوسانیان لەگەڵدا بکەن و ئەوپـەڕی ململانێـی سیاسـی و ئـابوری و چاوسـورکردنەوەیان لەگەڵـدا بـەکاردێنن, بـەڵام هـەردوای سـەرکەوتنی دیموکراتخوازەکـان و بـونی زۆرینـەیان لەهـەردوو ئەنجومەنەکـەدا دوای 12 سـاڵ لـە باڵکێـشانی کۆماریـەکان کەوتوونەتـە بەرهەڵـستی و ڕێگـە گـرتن و ئاسـتەنگ دروسـتکردن لەبـەردەم ئیدارەی سەرۆك بۆشدا و لەئێستادا و لـە 2007/4/3دا سـەرۆکی کۆنگرێس خـاتوو نانسی بیلۆسـی دیموکراتخواز سەردانی سوریا دەکات و لەگەڵ بەشار ئەسەدی سـەرۆك کۆمـار و گـەورە لێپرسـراواندا کۆدەبێتەوە و دانوسان و گفتوگۆدەکات کە ئەم کارەی دیموکراتخوازەکان سەرۆك بۆش و ئیدارەکـەی زۆر پەسـت و نیگـەران کـردوە و بەئاشـکرا ڕەخنـەیان لێگرتـوون , لەمەسـەلەی عێراقیـشدا وەك تەحەدایەکی تـری سـەرۆك بـۆش و ئیدارەکـەی کـۆنگرێس لەبەرامبـەر ڕاستاندنی بودجـەی هێزەکـانی ئەمریکا لەعێراقدا مەرجی ئەوەیان داناوە کـە دەبێت ئـەو هێزانـە بەپێـی خشتەیەك تـا مـانگی ئـازاری 2008 لـە عێراقـدا بکـشێنەوە , لەمەسـەلەی لوبنـان و فەلەسـتین و ..هتدیـشدا بەهـەمان شـێوە سیاسـەتێك دژ بـە سیاسـەتەکانی ئیدارەی سـەرۆك بـۆش پـەیڕەو دەکـەن وەك گوشـارێکی حیزبـی و

سیاسی و وەڵامدانەوەیەکیش بۆ ڕای جەماوەری شەقامی ئەمریکی و کۆکردنەوەی زیاترین دەنگ بۆ حیزبەکەیان بۆ هەڵبژاردنەکانی سەرۆکایەتی کە لە ساڵی 2008دا ئەنجام دەدرێت.

بۆیە ئەم ماوەی ساڵ و نیوەی کە سەرۆك بۆش ماویەتی لە کۆشکی سپیدا ماوەیەکی گەلێك وشك و جەفا دەبێت لەبەرامبەر ئۆپۆزسیۆنێکی بەهێز و زۆرینەی دیموکراخوازەکانداوپێشبینیش دەکرێت لەسایەی ئەم ململانێ حیزبییەی نێوان کۆماری و دیموکراتخوازەکاندا گۆڕانی گەورە ڕووبدات لە سیاسەتەکانی ئەمریکاداو چارەسەری کێشەکانیش بە ئاقارێکی جیاواز لەوەی چاوەڕێدەکرێت لەسایەی ئیدارەی سەرۆك بۆشدا بێتە دی کە ئەمەشیان زەمەن و ڕۆژانی ئاینده زامنی وەدیهاتنیانە.